

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

10 април 2018 година *

„Преюдициално запитване — Гражданство на Съюза — Членове 18 ДФЕС и 21 ДФЕС —
Екстрадиране в Съединените американски щати на гражданин на държава членка, който е
упражнял правото си на свободно движение — Споразумение за екстрадиране между
Европейския съюз и тази трета държава — Приложно поле на правото на Съюза — Забрана за
екстрадиране, прилагана само за гражданите на съответната държава — Ограничение на
свободата на движение — Обосноваване с оглед предотвратяване на безнаказаността —
Пропорционалност — Уведомяване на държавата членка по произход на гражданина на Съюза“

По дело C-191/16

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Landgericht
Berlin (Областен съд Берлин, Германия) с акт от 18 март 2016 г., постъпил в Съда на 5 април
2016 г., в рамките на производство по дело

Romano Pisciotti,

срещу

Bundesrepublik Deutschland,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: К. Lenaerts, председател, А. Tizzano, заместник-председател, L. Bay Larsen, Т. von
Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský, E. Levits и C.G. Fernlund (докладчик), председатели на
състави, А. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos и M. Vilaras,
съдии,

генерален адвокат: Y. Bot,

секретар: К. Malacek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 12 юли
2017 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Pisciotti, от R. Karpenstein, Rechtsanwalt,
- за германското правителство, от Т. Henze и М. Hellmann, в качеството на представители,
подпомагани от F. Fellenberg, Rechtsanwalt,

* Език на производството: немски.

- за чешкото правителство, от M. Smolek и J. Vlácil, в качеството на представители,
- за Ирландия, от M. Browne, L. Williams, E. Creedon и A. Joyce, в качеството на представители, подпомагани от M. Gray, barrister,
- за унгарското правителство, от M. M. Tátrai и M. Z. Fehér, в качеството на представители,
- за нидерландското правителство, от M. Bulterman, M.A.M. de Ree и M. Gijzen, в качеството на представители,
- за австрийското правителство, от G. Eberhard, в качеството на представител,
- за полското правителство, от B. Majczyna, M. Nowak и K. Majcher, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от R. Troosters и S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 21 ноември 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 18, първа алинея ДФЕС.
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Romano Piscioti, италиански гражданин, и Bundesrepublik Deutschland (Федерална република Германия) относно искане за екстрадирането му, отправено до тази държава членка от Съединените американски щати.

Правна уредба

Правото на Съюза

Споразумението между ЕС и САЩ

- 3 В член 1 от Споразумението за екстрадиране между Европейския съюз и Съединените американски щати от 25 юни 2003 г. (ОВ L 181, 2003 г., стр. 27; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 106, наричано по-нататък „Споразумението между ЕС и САЩ“) се уточнява:

„Договарящите страни се задължават в съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение да осигурят засилено сътрудничество в контекста на приложимите отношения в областта на екстрадирането между държавите членки и Съединените американски щати, които уреждат екстрадирането на престъпници“.

- 4 Член 10 от Споразумението между ЕС и САЩ, озаглавен „Искания за екстрадиране или за предаване, направени от няколко държави“, предвижда:

„1. Ако замолената държава получи искания за екстрадиране на едно и също лице, които са направени от молещата държава и от една или няколко други държави, независимо дали става въпрос за едно и също престъпление или за различни престъпления, изпълнителните органи на замолената държава определят на коя държава да бъде предадено лицето, ако са налице условията за това.

2. Ако една държава членка получи искане за екстрадиране от Съединените американски щати и искане за предаване по силата на европейска заповед за арест за едно и също лице, независимо дали става въпрос за едно и също престъпление или за различни престъпления, компетентният орган на замолената държава определя на коя държава да бъде предадено лицето, ако са налице условията за това. За тази цел компетентният орган е изпълнителният орган на замолената държава членка, ако според двустранния договор за екстрадиране между Съединените американски щати и държавата членка решенията по конкуриращи се искания се взимат от този орган; ако двустранният договор за екстрадиране не го предвижда, компетентният орган се определя от държавата членка на основание член 19.

3. За да вземе решение по параграфи 1 и 2, замолената държава преценява съвкупността от свързаните обстоятелства, включително, но не само тези, които вече са изложени в действащия договор за екстрадиране и, ако не са включени в него, и следните обстоятелства:

- а) дали исканията са направени на основата на договор;
- б) мястото, където е извършено всяко едно от престъпленията;
- в) интересите на всяка от молещите държави;
- г) тежестта на престъпленията;
- д) гражданството на пострадалия;
- е) възможността за последващ[о] екстрадиране между молещите държави; и
- ж) последователността на получаване на исканията от молещите държави“.

- 5 Член 17 от Споразумението между ЕС и САЩ, озаглавен „Изключване на дерогация“, гласи:

„1. Настоящото споразумение не засяга позоваването на замолената държава на основания за отказ, които не са уредени от настоящото споразумение, но са налице съгласно двустранен договор за екстрадиране между държава членка и Съединените американски щати.

2. Ако конституционните принципи на замолената държава или окончателни съдебни решения, които имат задължителен характер, са от естество да попречат на изпълнението на нейното задължение за екстрадиране и ако нито настоящото споразумение, нито приложимият двустранен договор не дават възможност да се разреши въпросът, замолената държава и молещата държава пристъпват към консултации“.

Рамково решение 2002/584/ПВР

- 6 Правилата в правото на Съюза, свързани с пространството на свобода, сигурност и правосъдие, обхващат Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3).

Германското право

Основният закон

- 7 Член 16, параграф 2 от Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Основен закон на Федерална република Германия) от 23 май 1949 г. (BGBl 1949, 1) в редакцията му, приложима към фактите по главното производство (наричан по-нататък „Основният закон“), гласи:

„Германец не може да бъде екстрадиран в чужбина. Със закон може да бъде предвидено друго по отношение на предаването в държава — членка на Европейския съюз, или предаването на международен съд, при условие че се спазват началата на правовата държава“.

Договорът за екстрадиране между Германия и Съединените американски щати

- 8 Auslieferungsvertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und den Vereinigten Staaten von Amerika (Договор за екстрадиране между Федерална република Германия и Съединените американски щати) от 20 юни 1978 г. (BGBl. 1980 II, стр. 646, наричан по-нататък „Договорът за екстрадиране между Германия и САЩ“) предвижда в член 7, параграф 1:

„Договарящите страни не са длъжни да екстрадират собствените си граждани. [...]“.

IRG

- 9 Член 12, озаглавен „Разрешение за екстрадиране“, от Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (Закон за международната правна помощ по наказателни дела) от 23 декември 1982 г. (BGBl.1982 I, стр. 2071) в редакцията му, приложима към фактите по главното производство (наричан по-нататък „IRG“), гласи:

„[...] екстрадиране се разрешава само ако е допуснато от съда“.

- 10 Член 13 от IRG, озаглавен „Родова подсъдност“ предвижда в параграф 1:

„По въпросите, които следва да се решат от съд, се произнася Oberlandesgericht [Висш областен съд, Германия]. Решенията на Oberlandesgericht [Висшия областен съд] не подлежат на обжалване [...]“.

- 11 Съгласно член 23 от IRG, озаглавен „Произнасяне по възраженията на исканото лице“:

„По възраженията на исканото лице срещу мярката задържане под стража за целите на екстрадирането и срещу неговото изпълнение се произнася Oberlandesgericht [Висшият областен съд]“.

12 Член 74, параграф 1 от IRG предвижда:

„Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите се произнася по чуждестранните молби за правна помощ и по представянето на молби за помощ на чужди държави със съгласието на Министерството на външните работи и други федерални министерства, чиято област на дейност е засегната от правната помощ. [...]“.

Наказателният кодекс

13 Член 7, параграф 2 от Strafgesetzbuch (Наказателен кодекс, BGBl. 1998 I, стр. 3322) предвижда, че германското наказателно право се прилага за деяния, извършени извън Германия, когато деянието е наказуемо в държавата, в която е извършено, или мястото, където е извършено деянието, не попада под никоя наказателна юрисдикция и когато неговият извършител е бил чужденец към момента на настъпване на фактите, бил е открит на националната територия и въпреки че Законът за екстрадицията позволява екстрадирането му според вида на нарушението, той не е екстрадиран, тъй като не е подадено искане за екстрадиране в разумен срок или то е било отхвърлено или само по себе си екстрадирането не може да бъде приведено в действие.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

14 Г-н Pisciotti е италиански гражданин. Спрямо него е проведено разследване в Съединените американски щати за участие в антиконкурентни концентрации и картели и е поискано екстрадирането му за целите на наказателно преследване от страна на американските власти.

15 На 26 август 2010 г. US District Court for the Southern District of Florida in Fort Lauderdale (Федералният районен съд на Съединените американски щати за южния съдебен район на щата Флорида във Форт Лодърдейл) издава заповед за задържането му под стража, след като голям състав съдебни заседатели към същия съд решава да го предаде на съд по повдигнатите обвинения. Г-н Pisciotti е обвинен, че е бил член на работна група от служители по продажбите на фирми — производители на морски маркучи, които в периода от 1999 г. до края на 2006 г. са ограничавали конкуренцията при продажбата на морски маркучи в щата Флорида (САЩ) и на други места, като са разпределяли пазара помежду си.

16 На 17 юни 2013 г. при завръщането си от Нигерия в Италия г-н Pisciotti каца транзитно на летище Frankfurt am Main (Германия) и е задържан от служители на германската федерална полиция.

17 На 18 юни 2013 г. той е отведен пред Amtsgericht Frankfurt (Районен съд, Франкфурт на Майн, Германия), за да бъде запознат с направеното от Съединените американски щати искане за задържането му. Той заявява, че не е съгласен да бъде екстрадиран по опростен ред, без провеждане на нарочна процедура.

18 С определение на Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Висш областен съд, Франкфурт на Майн, Германия) от 24 юни 2013 г. г-н Pisciotti е временно задържан за целите на екстрадирането. На 7 август 2013 г. Съединените американски щати изпращат на Федерална република Германия официално искане за екстрадиране.

19 На 16 август 2013 г. Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Висш областен съд, Франкфурт на Майн) разпорежда продължаване на временното задържане на г-н Pisciotti вече като мярка задържане под стража за целите на образуваното съдебно производство по екстрадиране.

- 20 С определение от 22 януари 2014 г. Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Висш областен съд, Франкфурт на Майн) допуска екстрадирането на г-н Pisciotti.
- 21 На 6 февруари 2014 г. г-н Pisciotti подава молба до Bundesverfassungsgericht (Федерален конституционен съд, Германия) за спиране на изпълнението на определението на Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Висш областен съд, Франкфурт на Майн) от 22 януари 2014 г. като неотложна привременна мярка. С определение от 17 февруари 2014 г. Bundesverfassungsgericht (Федерален конституционен съд) отхвърля молбата.
- 22 С писмо от 26 февруари 2014 г. до Bundesministerium der Justiz (Федерално министерство на правосъдието, Германия) г-н Pisciotti посочва, че екстрадирането му противоречи на правото на Съюза, тъй като буквалното прилагане на член 16, параграф 2, първо изречение от Основния закон, ограничено само до германските граждани, нарушава основния принцип на недопускане на дискриминация.
- 23 На 17 март 2014 г. Федерална република Германия дава разрешение за екстрадирането на г-н Pisciotti и то е приведено в изпълнение на 3 април 2014 г.
- 24 На същата дата, 17 март, г-н Pisciotti предявява иск пред Landgericht Berlin (Областен съд, Берлин, Германия), за да се установи отговорността на Федерална република Германия за това, че е разрешила екстрадирането му, и тази държава членка да се осъди да му плати обезщетение за вреди.
- 25 Във воденото срещу него наказателно производство в САЩ г-н Pisciotti се признава за виновен и е осъден на лишаване от свобода за срок от две години, от който е приспаднато времето на задържането му под стража в Германия — девет месеца и половина, както и на глоба в размер на 50 000 щатски долара (USD) (около 40 818 EUR). Г-н Pisciotti изтърпява в САЩ наказанието си лишаване от свобода до 14 април 2015 г., когато е освободен.
- 26 Запитващата юрисдикция уточнява, че съгласно практиката на Bundesverfassungsgericht (Федерален конституционен съд) Федерална република Германия носи задължението, произтичащо от член 1, параграф 3 и от член 20, параграф 3 от Основния закон, да извършва собствен контрол за законосъобразност на разрешение за екстрадиране и за спазване на евентуалните ангажименти по международното право. Тя уточнява, че в случая с г-н Pisciotti Bundesverfassungsgericht (Федерален конституционен съд) е установил, че забраната за дискриминация, основана на гражданството, посочена в член 18 ДФЕС, не се прилага по въпросите на екстрадиране с трети страни, тъй като тази област не попада в приложното поле на правото на Съюза.
- 27 Обратно на Bundesverfassungsgericht (Федерален конституционен съд), запитващата юрисдикция посочва, че според нея правото на Съюза се прилага в настоящото дело. Тя подчертава, че г-н Pisciotti е упражнил правото си на движение, предоставено му от член 21, параграф 1 ДФЕС, като е кацнал транзитно във Франкфурт на Майн при полета си от Нигерия за Италия. Още повече, според нея екстрадирането му в САЩ може също да попада в материалното приложно поле на правото на Съюза поради наличието на споразумение между ЕС и САЩ.
- 28 В този контекст запитващата юрисдикция си поставя въпроса дали член 17, параграф 2 от това споразумение може все пак да се тълкува като разпоредба, въвеждаща изключение от прилагането на правото на Съюза, поради което да може да обоснове дискриминация, основана на гражданството. Тя смята обаче, че подобна обосновка е изключена с оглед на първичното право на Съюза.

29 В случай на нарушение на правото на Съюза от Федерална република Германия посочената юрисдикция иска да се установи дали това нарушение е „достатъчно съществено“, за да породи право на обезщетение. Тя посочва, че е склонна да даде утвърдителен отговор, като подчертава, че според нея тази държава членка разполага в случая само с изключително ограничена свобода на преценка или дори изобщо не разполага с такава. При все това тя има съмнение по този въпрос, доколкото не е налице практика на Съда към момента на вземането на решението от Федерална република Германия.

30 При тези обстоятелства Landgericht Berlin (Регионален съд, Берлин) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) а) Въпросите на екстрадирането между държава членка и трета държава представляват ли материя, която независимо от конкретния случай въобще не попада в предметния обхват на Договорите, така че да не се налага съобразяване с установената в правото на Съюза забрана за дискриминация по член 18, първа алинея ДФЕС при (буквалното) прилагане на конституционна норма (в случая член 16, параграф 2, първо изречение от Основния закон), която забранява само екстрадирането на собствени граждани в трети държави?
- б) При утвърдителен отговор, следва ли да се отговори другояче на първия въпрос, когато става дума за екстрадиране между държава членка и Съединените американски щати въз основа на Споразумението за екстрадиране между [ЕС и САЩ]?

- 2) Ако приложимостта на Договорите по отношение на екстрадирането между държавите членки и Съединените американски щати не е поначало изключена:

Трябва ли член 18, първа алинея ДФЕС и релевантната практика на Съда по тази разпоредба да се тълкуват в смисъл, че държава членка необосновано нарушава забраната за дискриминация по член 18, първа алинея ДФЕС, когато въз основа на конституционна норма (в случая член 16, параграф 2, първо изречение от Основния закон) при молби на трети държави за екстрадиране третира по различен начин собствените си граждани и гражданите на другите държави [...] членки [...], като екстрадира само последните?

- 3) Ако следва да се приеме, че в упоменатите случаи е налице нарушение на общата забрана за дискриминация по член 18, първа алинея ДФЕС:

В случай като настоящия, в който разрешението на компетентния орган за екстрадирането задължително се предхожда от съдебен контрол за законосъобразност, но органът е обвързан от преценката на съда само ако последният не допусне екстрадирането, трябва ли практиката на Съда да се тълкува в смисъл, че всяко нарушение на забраната за дискриминация по член 18, първа алинея ДФЕС е съществено, или трябва да се тълкува в смисъл, че се изисква нарушението да е явно?

- 4) Ако не се изисква нарушението да е явно:

Трябва ли практиката на Съда да се тълкува в смисъл, че в случай като настоящия не е налице достатъчно съществено нарушение, дори само защото при липсата на практика на Съда по конкретния въпрос (в случая по приложимостта на общата забрана за дискриминация по член 18, първа алинея ДФЕС в областта на екстрадирането между държавите членки и Съединените американски щати) висшият национален орган на изпълнителната власт може да обоснове решението си, като се позове на съответствието му с постановени преди това решения на националните съдилища по същия въпрос?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 31 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали правото на Съюза трябва да се тълкува в смисъл, че в случай като този в главното производство, при който гражданин на Съюза, за когото е направено искане да бъде екстрадиран в САЩ по силата на Споразумението между ЕС и САЩ, е задържан в държава членка, различна от тази, на която е гражданин, с оглед на евентуалното изпълнение на това искане, положението на същия гражданин попада в приложното поле на посоченото право.
- 32 В това отношение, доколкото искане за екстрадиране като разглежданото в главното производство е направено в рамките на Споразумението между ЕС и САЩ след влизането в сила на това споразумение, следва да се приеме, че това споразумение се прилага за него.
- 33 Освен това следва да се припомни, че в решение от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, т. 30), отнасящо се до искане за екстрадиране от трета държава, с която Съюзът не е сключил споразумение за екстрадиране, Съдът е постановил, че макар при липсата на подобно споразумение правилата в областта на екстрадирането да са от компетентността на държавите членки, в положенията, попадащи в приложното поле на член 18 ДФЕС във връзка с разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно гражданството на Съюза, се включват и тези, свързани с упражняването на правото на свободно движение и пребиваване на територията на държавите членки, предвидено в член 21 ДФЕС.
- 34 Ето защо с оглед на посоченото решение следва да се приеме, че положението на гражданин на Съюза като г-н Pisciotti, който е италиански гражданин, упражнил правото си на свободно движение в Съюза и кацнал транзитно в Германия при пътуването си на връщане на Нигерия, попада в приложното поле на Договорите по смисъла на член 18 ДФЕС. Обстоятелството, че когато е задържан, той е бил само транзитно в Германия, не може да опровергава този извод.
- 35 Следователно на първия въпрос трябва да се отговори, че правото на Съюза трябва да се тълкува в смисъл, че в случай като този в главното производство, при който гражданин на Съюза, за когото е направено искане да бъде екстрадиран в САЩ, е задържан в държава членка, различна от тази, на която е гражданин, с оглед на евентуалното изпълнение на това искане, положението на същия гражданин попада в приложното поле на посоченото право, тъй като той е упражнил правото си на свободно движение в Съюза и искането за екстрадиране е направено в рамките на Споразумението между ЕС и САЩ.

По втория въпрос

- 36 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали в случай като изложения в точка 35 от настоящото решение член 18 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска замолената държава членка да проведе разграничение въз основа на конституционноправна норма между нейните граждани и гражданите на други държави членки и да разреши екстрадирането на последните граждани, въпреки че не позволява да се екстрадират нейните собствени граждани.
- 37 Вторият въпрос следва да се разгледа с оглед на Споразумението между ЕС и САЩ.
- 38 В това отношение следва да се приеме, че в това споразумение, чийто предмет съгласно член 1 от него е да се засили сътрудничеството между Съюза и Съединените американски щати в контекста на отношенията в областта на екстрадирането, съществуващи между държавите

членки и тази трета държава, не се разглежда сам по себе си въпросът за евентуално различно третиране от замолената държава между нейните граждани и гражданите на други държави. Освен това, с изключение на член 13 от същото, отнасящ се до смъртното наказание, това споразумение не предвижда конкретни основания за отказ на екстрадиране.

- 39 Въпреки това член 17 от Споразумението между ЕС и САЩ изрично предвижда в параграф 1, че в качеството си на замолената държава съответната държава членка може да се позове съгласно двустранен договор между тази държава и Съединените американски щати на основание за отказ на екстрадиране, което не е уредено в посоченото споразумение. Относно Договора за екстрадиране между Германия и САЩ следва да се отбележи, че член 7, параграф 1 от него позволява на договарящите държави да не екстрадират своите собствени граждани.
- 40 Освен това съгласно член 17, параграф 2 от Споразумението между ЕС и САЩ, ако конституционните принципи на замолената държава могат да попречат на изпълнението на нейното задължение за екстрадиране и ако нито Споразумението между ЕС и САЩ, нито приложимият двустранен договор не дават възможност да се разреши въпросът, замолената държава и молещата държава пристъпват към консултации.
- 41 Следователно посоченият член 17 позволява по принцип на съответната държава членка да приложи въз на основа на разпоредбите на двустранно споразумение или на конституционноправните си разпоредби специфичен подход към своите граждани, като забрани екстрадирането им.
- 42 Необходимо е и това правомощие да се упражнява в съответствие с първичното право, и по-специално с правилата на Договора за функционирането на ЕС в областта на равното третиране и свободното движение на гражданите на Съюза.
- 43 Така прилагането от държава членка на основание член 17, параграф 1 или параграф 2 от Споразумението между ЕС и САЩ на правило за отказ на екстрадиция, съдържащо се в двустранно споразумение между държава членка и Съединените американски щати, каквото правило е член 7, параграф 1 от Договора за екстрадиране между Германия и САЩ, или на разпоредба като член 16 от Основния закон, съгласно който германец не може да бъде екстрадиран, трябва да бъде в съответствие с Договора за функционирането на ЕС, и по-специално с членове 18 и 21 от него.
- 44 В това отношение Съдът е приел, че националните правила на държава членка за екстрадиране, които въвеждат разлика в третирането в зависимост от това дали засегнатото лице е гражданин на тази държава членка, или гражданин на друга държава членка, като водят до непредоставянето на гражданите на други държави членки, които са се преместили на територията на замолената държава членка, на защита срещу екстрадиране, с каквато се ползват гражданите на последната държава членка, могат да засегнат свободата на движение в Съюза на гражданите на първите (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2016 г., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, т. 32).
- 45 От това следва, че при положение като разглежданото в главното производство неравното третиране, което се изразява в допускането на екстрадиране на гражданин на Съюза, който е гражданин на държава членка, различна от замолената, какъвто е г-н Pisciotti, ограничава свободата на движение по смисъла на член 21 ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2016 г., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, т. 33).
- 46 Едно такова ограничение трябва да се основава на обективни съображения и да е пропорционално на легитимно преследваната цел (вж. по-специално решения от 12 май 2011 г., Runevič-Vardyn и Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, т. 83 и цитираната съдебна практика и от 6 септември 2016 г., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, т. 34).

- 47 Съдът приема, че целта за избягване на опасността от безнаказаност за извършилите престъпление лица се вписва в рамките на предотвратяването на престъпността и борбата с нея. В контекста на пространството на свобода, сигурност и правосъдие без вътрешни граници по член 3, параграф 2 ДЕС трябва да се счита, че тази цел има легитимен характер в правото на Съюза (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2016 г., *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, т. 36 и 37 и цитираната съдебна практика).
- 48 Същевременно мерки, с които се ограничава основна свобода като предвидената в член 21 ДФЕС, могат да се обосноват само с обективни съображения и единствено ако са необходими за защита на интересите, които целят да гарантират, и доколкото тези цели не могат да бъдат постигнати с по-малко ограничителни мерки (решения от 12 май 2011 г., *Runevič-Vardyn и Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, т. 88 и цитираната съдебна практика и от 6 септември 2016 г., *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, т. 38).
- 49 Г-н Pisciotti твърди, че след като Федерална република Германия предвижда в националното си право, а именно в член 7, параграф 2 от Наказателния кодекс, възможността да проведе на своята територия наказателното преследване срещу лице, което е гражданин на друга държава членка, когато екстрадирането не може да бъде приложено, посочената първа държава членка следва да избере тази по-малка ограничителна мярка и да не го екстрадира. Германското правителство обаче оспорва тълкуването на тази разпоредба, на което почива този довод.
- 50 В настоящия случай обаче се поставя единствено въпросът дали Федерална република Германия е можела да действа по отношение на г-н Pisciotti по начин, който да засяга в по-малка степен упражняването на правото му на свободно движение, като го предаде на Италианската република, вместо да го екстрадира в Съединените американски щати.
- 51 В това отношение Съдът е приел, че следва да се даде предимство на обмена на информация с държавата членка, чийто гражданин е лицето, и евентуално да се предостави възможност на органите на тази държава членка да издадат европейска заповед за целите на преследването. При това положение, когато към държава членка, в която се намира гражданин на Съюза, който е гражданин на друга държава членка, е отправено искане за екстрадиране от трета държава, с която първата държава членка е сключила договор за екстрадиране, тя е длъжна да уведоми държавата членка, чийто гражданин е посоченото лице, и при необходимост по молба на последната държава членка да ѝ предаде този гражданин съгласно разпоредбите на Рамково решение 2002/584, при условие че съгласно националното си право тази държава членка е компетентна да преследва това лице за деяния, извършени извън националната ѝ територия (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2016 г., *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, т. 48 и 50).
- 52 Въпреки че, както е видно от точка 46 от решение от 6 септември 2016 г., *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630), това разрешение е изведено в контекст, за който е характерна липсата на международно споразумение между Съюза и съответната трета държава в областта на екстрадирането, то намира приложение и към положение като разглежданото в главното производство, при което Споразумението между ЕС и САЩ предоставя на замолената държава членка правомощието да не екстрадира своите собствени граждани.
- 53 Този извод не може да бъде поставен под съмнение с довода, изтъкнат от някои представили становища правителства, според който, по същество, отдаването на предимство на искане за предаване по силата на европейска заповед за арест пред искане за екстрадиране, направено от Съединените американски щати, би лишило от ефективност правилото, съдържащо се в член 10, параграфи 2 и 3 от Споразумението ЕС—САЩ, по силата на който компетентният орган на замолената държава членка, когато случаят е такъв, определя държавата, на която лицето ще бъде предадено, въз основа на всички релевантни обстоятелства.

- 54 Всъщност възможността припомненият в точка 51 от настоящото решение механизъм за сътрудничество да бъде пречка за отправянето на искане за екстрадиране в трета държава, като се даде предимство на европейска заповед за арест, за да действа по начин, който да засяга в по-малка степен упражняването на правото на свободно движение (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2016 г., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, т. 49), не възниква автоматично. По този начин, за да се запази целта за избягване на опасността от безнаказаност на съответното лице за деянията, за които се обвинява в искането за екстрадиране, европейската заповед за арест, издадена евентуално от държава членка, различна от замолената държава членка, трябва да се отнася най-малкото за същите деяния и както следва от точка 50 от решение от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), издаващата държава членка трябва да има компетентност съгласно националното си право да проведе наказателно преследване спрямо това лице за подобни деяния дори когато са извършени извън националната ѝ територия.
- 55 В случая, както отбелязва генералният адвокат в точка 52 от заключението си, от преписката по делото пред Съда и от съдебното заседание е видно, че преди изпълнението на разглежданото в главното производство искане за екстрадиране консулските власти на Италианска република са били уведомени за положението на г-н Pisciotti, но италианските съдебни органи не са издали европейска заповед за арест спрямо това лице.
- 56 Ето защо на втория въпрос следва да се отговори, че в случай като този в главното производство, при който в рамките на Споразумението между ЕС и САЩ гражданин на Съюза, за когото е направено искане да бъде екстрадиран в САЩ, е задържан в държава членка, различна от тази, на която е гражданин, с оглед на евентуалното изпълнение на това искане, членове 18 и 21 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат замолената държава членка да проведе разграничение въз основа на конституционноправна норма между нейните граждани и гражданите на други държави членки и да разреши исканото екстрадиране, въпреки че не позволява да се екстрадират нейните собствени граждани, при положение че предварително е предоставила възможност на компетентните органи на държавата членка, на която посоченото лице е гражданин, да поискат то да им бъде предадено в рамките на европейска заповед за арест и последната държава членка не е приела никаква мярка в този смисъл.

По третия и четвъртия въпрос

- 57 Предвид отговора на втория въпрос третият и четвъртият въпрос не следва да се разглеждат.

По съдебните разноски

- 58 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

- 1) Правото на Съюза трябва да се тълкува в смисъл, че в случай като този в главното производство, при който гражданин на Съюза, за когото е направено искане да бъде екстрадиран в Съединените американски щати, е задържан в държава членка, различна от тази, на която е гражданин, с оглед на евентуалното изпълнение на това искане, положението на същия гражданин попада в приложното поле на посоченото право, тъй

като той е упражнил правото си на свободно движение в Европейския съюз и искането за екстрадиране е направено в рамките на Споразумението за екстрадиране между Европейския съюз и Съединените американски щати от 25 юни 2003 г.

- 2) В случай като този в главното производство, при който в рамките на Споразумението за екстрадиране между Европейския съюз и Съединените американски щати от 25 юни 2003 г. гражданин на Съюза, за когото е направено искане да бъде екстрадиран в Съединените американски щати, е задържан в държава членка, различна от тази, на която е гражданин, с оглед на евентуалното изпълнение на това искане, членове 18 ДФЕС и 21 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат замолената държава членка да проведе разграничение въз основа на конституционна норма между нейните граждани и гражданите на други държави членки и да разреши исканото екстрадиране, въпреки че не позволява да се екстрадират нейните собствени граждани, при положение че предварително е предоставила възможност на компетентните органи на държавата членка, на която посоченото лице е гражданин, да поискат то да им бъде предадено в рамките на европейска заповед за арест и последната държава членка не е приела никаква мярка в този смисъл.

Подписи